

Anser den højtærede Minister sig for at være juridisk og moralsk berettiget til at nægte en kommunal højere Almenskole Statsanerkendelse, Dimissionsret, eventuelt Statstilskud, fordi vedkommende Kommune ikke vil føje den højtærede Minister i Fordringer, som angaa Grene af det kommunale Skolevæsen eller Afdelinger af Skolen, som ikke høre ind under Loven om de højere Almenskoler. Et bestemt Svar paa den Ting vil naturligvis være af højeste Interesse for de 4 Kommuner, som derved faa at vide, hvad de have at rette sig efter om 5 Aar, hvis den højtærede Minister sidder saa længe, hvad han jo nok gør.

Afgørelsen af, hvorvidt dette Ultimatum virkelig vil blive fulgt af Magtanvendelse af den Art, jeg har nævnt, vil ogsaa have Interesse til Oplysning om det kommunale Selvstyres Kaar under Venstres første Kultusminister. Endelig vil det have Interesse for alle dem, der ønske at værne om den private Skoles Frihed her i Danmark. Kan den højtærede Minister nemlig fare frem saaledes overfor de kommunale højere Almenskoler, ser jeg ikke, hvad der skulde være i Vejen for, at Ministeren kunde gøre akkurat det samme lige overfor de rent private højere Almenskoler, f. Eks. de højere Almenskoler her i København, der alle ere private med Undtagelse af Metropolitanskolen. Disse højere Almenskoler her i København have ikke Statstilskud, saa der kan den højtærede Minister ikke true med noget i den Retning, men de have Statsanerkendelse og Dimissionsret. Hvis nu den højtærede Minister en skønne Dag kom paa den Tanke, at det vilde højne Folkeskolen overordentligt, om hele den Elevmasse, der nu gaar i de højere Almenskolors Forberedelsesklasser, blev ført over i den almindelige Folkeskole, vilde Ministeren sikkert have Ret i dette. Det vilde utvivlsomt højne Københavns Kommuneskoler en Del. Man skulde saa mene, at den højtærede Minister ogsaa maatte kunne true samtlige disse højere private Almenskoler med, at de mistede deres Dimissionsret, saafremt de ikke fandt sig i at give Afkald paa Eleverne i alle deres Forberedelsesklasser og afgive dem til Kommuneskolerne. Det vil ikke mangle den højtærede Minister paa Tilskyndelser i den Retning fra den Side, hvorfra Ministeren allerede har modtaget saa mange Tilskyndelser den Gang, han gik til at reformere den højere Almenskole her til Lands. Indenfor den samme Retning er

der netop et meget stærkt Ønske om at faa den almindelige Folkeskole gjort til den absolutte Enhedsskole snarest muligt, og denne Retning knytter store Forhaabninger dertil. Det kunde jo være, at den højtærede Minister ogsaa en skønne Dag blev begejstret for en Tilskyndelse af den Art og brugte lignende Magtmidler her som dem, han truer med at anvende overfor de kommunale højere Almenskoler. Men hvis det virkelig kunde ske, hvad Frihed har saa den højere Privatskole i Danmark, og hvad Sikkerhed har den for sin fremtidige Bestaaen? Den højtærede Minister undrede sig forleden over det Sær-syn, at en Højremand skulde træde frem og forsvare den private Skoles Frihed og Selvstændighed overfor Statsskolen. I Dag vil den samme Minister kunne undre sig over, at en Højremand træder frem og forsvarer det kommunale Selvstyre. Saaledes forandres Tiderne. Den højtærede Minister skal dog ikke forundre sig saa meget derover, thi Højres Forhold til den offentlige Skole i Danmark vil naturligvis afhænge af, hvad den offentlige Skole bliver til her i Danmark under den højtærede Ministers Ægide og det Partis Herredømme, som nu er ved Magten.

Den højtærede Minister forstod fuldkommen rigtigt, hvad der for mig var et Hovedmotiv til at ønske den private Skoles Frihed og Ret her i Danmark bevarede ubeskaarne. Det var Hensynet til en fremtidig Adskillelse i vor Skole mellem konfessionelle og konfessionsløse Skoler. Den højtærede Minister mener imidlertid, at det er et Spørgsmaal, der hører en forholdsvis fjern Fremtid til, det ligger ikke for, som den højtærede Minister ynder at sige. Jeg skal tillade mig at citere, hvad den højtærede Minister siger om den Ting: „De, der kende vort Folk, ville snart være klare over, at der ikke er nogen Stemning i Folket for at faa en saadan Skolereform gennemført. Der er i Virkeligheden Stemning i vort Folk for at beholde Religionsundervisningen i Skolen, for at denne fremdeles kan være en Kirkeskole, og Lærerne i Religion skulle føle sig knyttede til den kristelige Børnelærdom.“ Den højtærede Minister har utvivlsomt Ret i, hvad han her siger. Der er ikke nogen almindelig Stemning her i Landet for en saadan Adskillelse. Men det er ikke paa nogen Maade sikkert, at dette bliver det afgørende her. Det kan nemlig hænde, at Folkeskolen gaar hen og bliver konfessionsløs, akkurat paa samme Maade, som den højere Almenskole allerede til Dels er